

Янковська О.І. Фінансування досліджень в аграрній сфері як основа інноваційної моделі розвитку галузі / О.І. Янковська // Тези XXXIII наук.–практ. міжвуз. конф., присвяченої Дню університету, (Житомир, 18–19 бер. 2008 р.) / М-во освіти і науки, Житом. держ. технолог. ун-т [та ін.]. — Житомир : ЖДТУ, 2008. — С. 180.

УДК

Янковська О.І.
*асистент кафедри економіки і менеджменту
Житомирського державного університету
імені Івана Франка*

ФІНАНСУВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ

Інноваційний вектор розвитку вітчизняної економіки та аграрного виробництва, зокрема, визначений у Законах України „Про інноваційну діяльність” та „Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”, Державній цільовій програмі розвитку українського села на період до 2015 року. Остання визначає одним з шляхів формування інвестиційно-інноваційної моделі розвитку сільського господарства збільшення фінансування інноваційних науково-дослідних розробок та матеріально-технічного забезпечення наукових установ агропромислового комплексу. У зазначеному контексті значний науковий і практичний інтерес представляє з’ясування сучасного стану фінансування наукових та науково-технічних робіт в галузі сільськогосподарських наук на матеріалах Житомирської області.

Одним з основних факторів інноваційного розвитку країни, регіону, галузі тощо є рівень фінансування наукових та науково-технічних робіт, по суті, першого етапу інноваційного процесу. В Україні протягом останніх 10 років фінансування наукових досліджень у сільському господарстві зменшилось майже в 10 разів, а виділення коштів на матеріально-технічне забезпечення – у 100 разів. Протягом останніх шести років обсяги фінансування наукових досліджень у галузі сільського господарства в Житомирській області зростали. Але, слід відмітити, що не завжди збільшення фінансування означає отримання вищих результатів наукової діяльності. Зокрема у 2001 році фінансування зросло на 27,2% порівняно з 2000 роком, а кількість наукових розробок зменшилась вдвічі. А у 2006 році, незважаючи на перше за останні роки зменшення фінансування, кількість розробок залишилась на рівні 2005 року.

Оскільки абсолютна кількість наукових установ в галузі сільськогосподарських наук перебуває у державній власності, тому основним джерелом фінансування є державний бюджет України і обсяги фінансування саме з цього джерела стабільно зростають. Протягом 2003-2005 років значну роль відіграло надходження коштів з місцевого бюджету, але у 2006 році фінансування за цим джерелом скоротилось з 485,4 тис. грн. до 60 тис. грн., тобто у 8 разів. Позитивною тенденцією є зростання фінансування за рахунок власних коштів наукових установ. Але основною складовою інноваційного розвитку агропромислового виробництва є не тільки кількість та якість наукових розробок, а й рівень їх впровадження та комерціалізації, тобто інтерес до них з боку сільськогосподарських виробників. Зокрема, за тенденцією зростання обсягів фінансування наукових досліджень за рахунок замовників протягом останніх років, можемо констатувати погравлення інноваційної активності сільськогосподарських підприємств. Але у 2006 році спостерігаємо значне зниження фінансування за цим джерелом порівняно з 2005 роком майже у 3 рази, що може свідчити про недостатність фінансових ресурсів у сільськогосподарських підприємств для здійснення інноваційної діяльності.

Для подальшого розвитку інноваційних процесів в агропромисловому виробництві, на нашу думку, необхідно поряд зі зростанням фінансування з державного бюджету стимулювати збільшення надходжень від замовників, тобто сільськогосподарських підприємств, що сприятиме вищому рівню впровадження та комерціалізації наукових розробок. Таке стимулювання може проводитись, наприклад, як це робиться у розвинених країнах, шляхом надання податкового кредиту та розвитку венчурного фінансування.